

ΝΙΚΟΣ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗΣ

11 Λαϊκά Τραγούδια του Γιάννη Ρίτσου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΤΛΟΠΟΤΛΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΔΟΥΡΑΚΗ

LYRA

STEREO
3578

STEREO

3578

ΝΙΚΟΣ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗΣ

11 Λαϊκά Τραγούδια
του Γιάννη Ρίτσου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΔΟΥΡΑΚΗ

- A 1. Τραγούδι στα Νταμάρια. 2. Μπήκαμε στο Τραγούδι.
3. Χωρισμός. 4. 'Ο Τρύγος. 5. Χειμωνιάτικη Βραδιά.
6. Χρόνια σε περίμενα.
- B 1. 'Αϊντε και Ντέ. 2. 'Εφινες. 3. Νυχτοπεντοζάλης.
4. Το Φεγγάρι Βάσανο. 5. Μαύρη και Γαλάζια Νύχτα.

Διεύθυνση 'Ορχήστρας και Χορωδίας
ΝΙΚΟΣ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗΣ

Ήχογράφηση: Στέλιος Γιαννακόπουλος, Στούντιο Κολούμπια.

Έξωφύλλο: Πίνακας του Νίκου ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΔΩΡΕΑ

Αρχειο Γ. Ταββίδη

Nikos Mamasakakis

11 SONGS

by

YIANNIS RITSOS

sung by

YIANNIS POULOPOULOS

and

MARIA DOURAKI

Orchestra and Chorus Conducted by the Composer

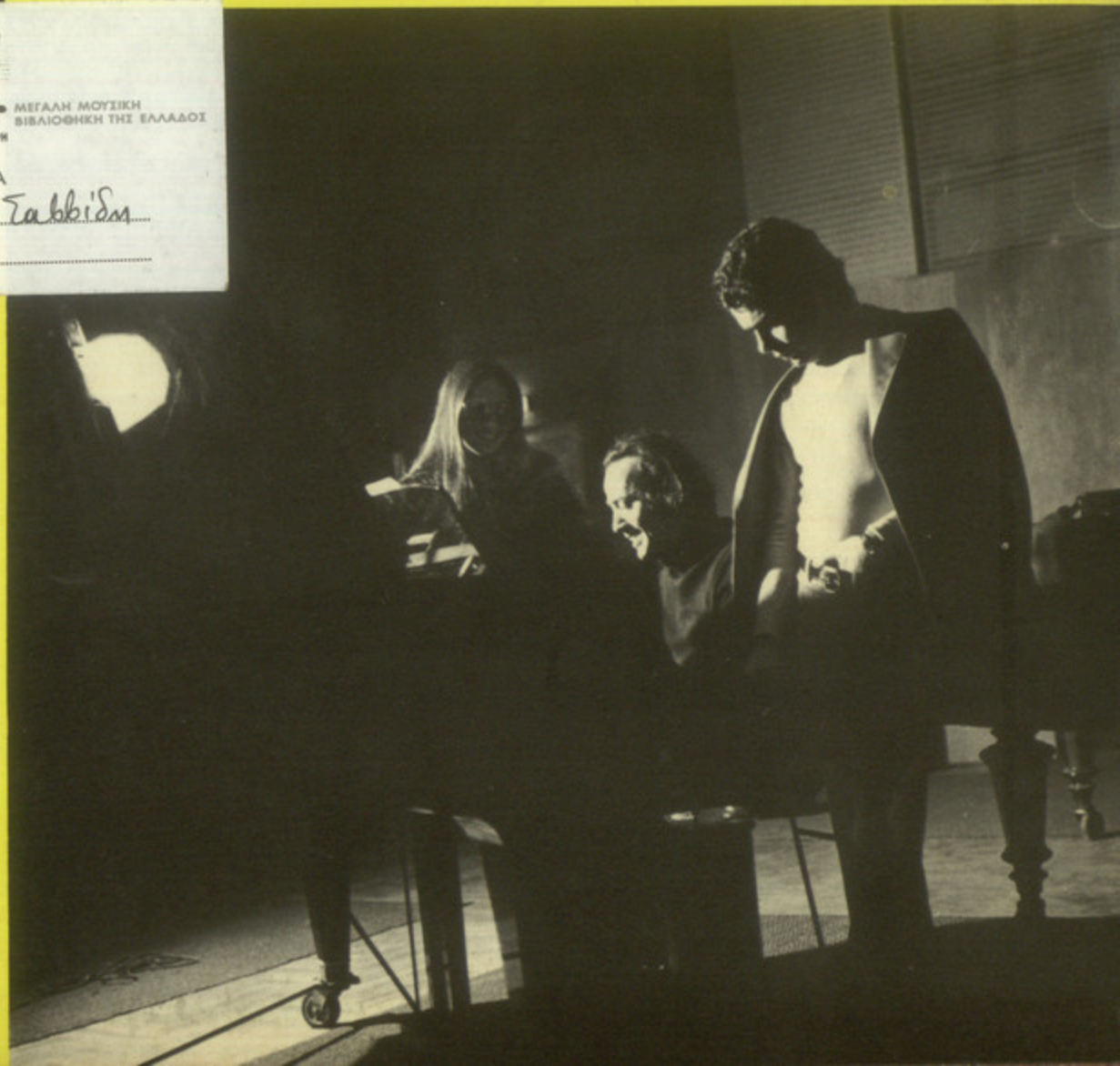

Ή αντιγραφή και ή αναπαραγωγή μέρους
ή όλου του δίσκου απαγορεύεται από τον Νόμο.

MADE IN GREECE

© 1972 GPC Athens

ΔΙΣΚΟΙ LYRA, ΑΘΗΝΑΙ — ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ •
LYRA RECORDS, ATHENS — THESSALONIKI

ΝΙΚΟΣ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗΣ

11 Λαϊκά Τραγούδια του Γιάννη Ρίτσου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΤΑΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΔΟΥΡΑΚΗ

STEREO
3578

11 Λαϊκά Τραγούδια του Γιάννη Ρίτσου

1. ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΑ ΝΤΑΜΑΡΙΑ (1)

Ἄπ' ἀνὸς στὰ νταμάρια, κάτου στὰ νταμάρια,
πέτρα καὶ κάψα καὶ λυωμένο σίδηρο.
Νερό ζητήσαμε καὶ δὲν εἶχανε.
Τραγούδι παίξαμε καὶ δὲν ἀκουσαν.
Πέτρα καὶ κάψα.

Ἔνας σφαγμένος κόκκορας πηδοῦσε πέτρα-πέτρα.
Εἶπαμε μόνοι τὸ τραγούδι μας
μὲς στὸ καυτὸ καταμεσήμερο.

2. ΜΠΗΚΑΜΕ ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ (1)

Μπήκαμε στὸ τραγούδι καὶ δὲ θγαίνουμε.
Μπήκαμε στὸ τραγούδι καὶ χαθήκαμε.
Μιά σκάλα πάει καὶ πάει καὶ πάει
χίλια σκαλιά κι ἄλλα σκαλιά,
σκαλιά ἀπὸ τρόμο κ' εὐωδιά.

Σὰν ἀγαλμα ἀπὸ κάρβουνο τὸν φέρανε
καὶ τὸν ξαπλώσαν στὴν αὐλή.
Στὸ πρόσωπό του, στὸ κορμί, σημάδια δὲν φαινότανε.
Ἔτσι μεγάλο, ἔτσι λεβέντη, ἔτσι δμορφο
καὶ πῶς νὰ τὸν σηκῶσει ὁ θάνατος στὸν ὦμο του;

1787-1800 τὸ πολὺ. —
Πῶς τραγουδᾶνε οἱ ἀριθμοί!

Πίσω ἀπ' τὰ μαῦρα τους μαλλιά, κορίτσια ἀχνογελοῦσανε
ποὺ τώρα θὰ τὸν ἐφιλοῦσανε.
Δὲ χώρεσε ἀπ' τὴν πόρτα νὰ περάσει,
δὲ χώρεσε στὸ θάνατο, δὲ χώρεσε στὰ δάση.
Ἔμεινε μόνος μὲς στὸ μπόι του,
μεγάλος στὴ μεγάλη νύχτα
κάτω ἀπ' τὴ δρασκαλιά του ἀκλόνητος.

3. ΧΩΡΙΣΜΟΣ (2)

Τὸ θράδι σ' ἐκρυσσε βουθὰ
στὸ βιολετί σκοτάδι.
Βαθὺς ὁ χτύπος τοῦ κουθὰ
στὸ διπλανὸ πηγάδι.

Ποτίζει τὰ βασιλικά
κι εἶναι πληγὴ καὶ πόνος:
μύρα νωπά, μύρα γλυκά
νὰ τ' ἀνασαιῶ μόνος.

Ὁ κάθε δρόμος θγάζει ἀργὰ
μπρὸς στὴ δική σου πόρτα.
Πικρὸ φεγγάρι σεργιανὰ
στὰ πεθαμένα χόρτα.

4. Ο ΤΡΥΓΟΣ (3)

Κι ὅπως γαλανίζει τὸ θραδάκι
τὸ μαβί, τὸ βιολετί,
νὰ κ' ἡ Παναγιά στὴ δημοσιά
πλάι στὰ κάρτα, στὰ κουδούνια, στὰ σταμνιά
καὶ στὰ κλαδωτὰ μαντήλια,
νάτη ἡ Παναγιά
νὰ κρατᾶει στὴν ἀσημένια τῆς ποδιά
πέντ' ὀκάδες κόκκινα σταφύλια.

Δάχτυλα καὶ γόνατα,
στήθεια καὶ σαγόνια
μὲς στὸ μούστο ματωμένα,
κόκκινες φωνές κι ἰδρώτας,
οἱς κατηφοριές
τὸ χρυσὸ κακάρισμα τῆς κόττας.

5. ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ (2)

Ἡ βραδιά, μιά Παναγιά
μ' ἀσημένια κρίνα.
Ἄχ καημένη μου καρδιά
πάνε τώρα ἐκεῖνα.

Ἡ θδομάδα μας χλωμὴ
πατημένο γιοῦλι
τὸ πικρὸ-πικρὸ ψωμί
καὶ τὸ μεροδούλι.

Σὰ φτωχὸ φτωχὸ πουλί
ποὺ κουτσαίνει λίγο
μὲ πονά ἡ βραδιά πολὺ
ῶρα πιά νὰ φύγω.

6. ΧΡΟΝΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΜΕΝΑ (2)

Χρόνια σὲ περίμενα
σ' ἕνα παραμῦθι
στὰ μαλλιά τριαντάφυλλα
καὶ πουλιά στὰ στήθη.

Κι ἤρθες ἕνα οὐρούπο
π' ἀναθαν τ' ἀστέρια
στὴν πληγὴ μου ἀσάλευτα
εἴκοσι μαχαίρια.
Χρόνια σὲ περίμενα
στὸ θουθὸ σκοτάδι
στὴν πληγὴ μου θάλασμο
στὴν πληγὴ μου λάδι.

Χρόνια σὲ περίμενα
καὶ προσμένω ἀκόμα
κόκκινα τὰ σύγνεφα
μάτωσαν τὸ χῶμα.

7. ΑΪΝΤΕ ΚΑΙ ΝΤΕ (1)

(ἀπὸ τὸ «Τραγούδι στὰ Νταμάρια»)

Ἄϊντε καὶ ντέ — τὸ τραῖνο πήγαινε
δρθιος ὁ μηχανοδηγὸς
μὲ τὸ κασκέτο του στραβὰ
καλὸ τιμόνι κουμαντάριζε
μὲς στὴν καπνιά, μὲς στὴ βραδιά
μὲ μπλοῦζα σὰ λυκοπροβιά
ἀσίκης μηχανοδηγὸς
μὲ τὸ μικρὸ μουστάκι του
καλὸ τιμόνι, — ὀδήγαγε
τὸ τραῖνο γιὰ τὸν οὐρανὸ.

Ἄϊντε καὶ ντέ — αἶντε καὶ ντέ
κι ὅλο στὸν οὐρανὸ τὸ τραῖνο πήγαινε
καὶ νύχτωνε.

Πίσω του, δάσος ὄρφανό,
ἄφηνε μιὰν οὐρά καπνὸ
στὸ ματωμένο δειλινὸ.
Μὲς στὴν πετσέτα τὸ ψωμί καὶ τὸ κρομμύδι
ῶρα γιὰ σκόλασμα, παιδιά.
Ἔνας σπουργίτης μοναχὰ
τὰ ψίχουλα ταιμπολογά.

Ἄϊντε τὰ τραῖνα θούλιαξαν
κι' ἕνα μονάχο, καταμόναχο,
ἔξω ἀπ' τὴν ράγες πήγαινε
μὲ τοὺς νεκροὺς του θερμαστῆς,
καὶ τοὺς νεκροὺς εἰσπράκτορες.
Μιά μαλακιὰν οὐρά καπνὸ
ἄφηνε μὲς στὸν οὐρανὸ
— μεγάλο δάσος ὄρφανό
μιά μαλακιὰν οὐρά καπνὸ
στὸ μαραμένο δειλινὸ.

Ἄϊντε καὶ ντέ, — κάψα καὶ σίδηρο, —
νά, μιά, νά, δυό, νά, κι ἄλλη μιά,
λοστοί, ξινάρια καὶ σφυριά
κι ὁ δυναμίτης στὴ θρχόπετρα.
Στὰ μάτια σου, πέτρα μουγγή, πέτρα σκληρή.
Σπίτι δὲν ἔχτισες ἐσὺ
μὲ τὴ δουλειά σου τὴ βαρειά.
Χτίστω λοιπὸν μὲ τὴ βαρειά —
νά, δυό, νά, τρεῖς, νά, κι ἄλλη μιά.
Κι ὁ κόκκορας λαλεῖ μακριά.

8. ΕΦΥΓΕΣ (2)

Συννεφιάζει χαμηλὰ
ὅπου νάσαι πάει νὰ βρέξει.
Ἔνας ἴσκιος μοῦ μιλά
μοναχὰ μιά λέξη.

Ἐφυγες καὶ τὰ πουλιά
τὰ πουλιά φύγαν μαζί σου
τὰ παλιά μας τὰ φιλιὰ
σὲ καλοῦν θυμῆσου.

Τὸ παράθυρο κλειστὸ
ἀπομένει ἀκόμα, ἀκόμα
σιωπηλὸ ἀναφυλλητὸ
στῆς ἐρμιᾶς τὸ στόμα

9. ΝΥΧΤΟΠΕΝΤΟΖΑΛΗΣ (3)

Τζιτζικία στήσαν τὸ χορὸ
στὸ ντάλα μεσημέρι
καὶ στέκουν γύρω τὰ παιδιά
καὶ παίζουν παλαμάκια.

Μιά πεταλούδα διάφανη,
πορτοκαλλιά καὶ μαύρη,
στοῦ γέρο-κόσμου στάθηκε
τὰ φρύδια ἐπάνω, ἀντήλιο,
κι' ἐπαίξε καὶ κρυφόνεφε
τῆς πίκρας μαντηλάκι.

Ἰσκιος τῆς νύχτας καὶ νερά,
φύλλα πλατιά τῆς νύχτας —
Παίχτε θιολιά μου ἀχτινες μου,
παίχτε μου παπαρούνες,
παίχτε ταμποῦρα κόκκινα
τὸ νυχτοπεντοζάλη.

10. ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ ΒΑΣΑΝΟ (2)

Ἄργα προβαίνει στὴ γωνιά
τὸ δίθουλο φεγγάρι
τ' ἀστέρια σπέρνουν στὴν βραδιά
μαλαματένιο στάρι.

Ἄχ τὸ φεγγάρι — θάσανο
μικρὸς χρυσὸς ἀλήτης
στὸ γιασεμί σκαρφάλωσε
καὶ φέγγει τὴ μορφή της.

Στὸ δρόμο τὸ μενεξελί
διαθαίνει μιά κοπέλλα
καὶ πέφτουν δυὸ ροδόφυλλα
κι' ἕνα κρυφάλαλο ἔλα...

11. ΜΑΥΡΗ ΚΑΙ ΓΑΛΑΖΙΑ ΝΥΧΤΑ (3)

Μαύρη καὶ γαλάζια νύχτα
μὲ γραμμὲς πορτοκαλλιές
ἀνθισαν κρυφὰ οἱ μηλιές —
μαύρη καὶ γαλάζια ἡ νύχτα.

Χρώματα, ἀριθμοὶ καὶ κύκλοι
σμεραγιά, τριανταφυλλιά
τρία, πέντε, ἑφτά καὶ ἑννιά
χρώματα, ἀριθμοὶ καὶ κύκλοι.

Κι' ἀπὸ πάνου τὸ φεγγάρι,
τὸ χρυσὸ μηδενικό,
στὸ δικό μου μερτικό
μὲς στ' ἄλωνα τοῦ Ἄλωνάρη.

(1) Ἀπὸ τοὺς «Πλανόδιους Μουσικούς», 1959

(2) Ἀπὸ τοὺς «Καημούς τῆς Γειτονιάς», 1931

(3) Ἀπὸ τὰ «Παιχνίδια Τ' Οὐρανοῦ καὶ τοῦ Νεροῦ»,